

Література:

1. *Біблія*. Перше послання до Коринф'ян святого апостола Павла / Переклад Патріарха Філарета. — Київ: Видання Київської патріархії УПЦ КП, 2009. — 1387 с.
2. *Дик У.* Эффективная коммуникация. Приемы и навыки / Пер. с нем. / Улла Дик. — Х. : Изд-во Гуманитарный центр, 2007. — 188 с., с. 41.
3. *Зубенко Л. Г.* Культура ділового спілкування. / Л. Г. Зубенко, В. Д. Немцов. — Київ: вид-во «ЕксОб», 2000, -196 с.
4. *Іржі Т.* Як удосконалювати самого себе. / Т. Іржі, — Київ: Політвидав України, 1989. — 270 с.
5. *Палеха Ю. І.* Етика ділових стосунків / Ю. І Палеха, Ю. В. Водерацький: Укр.-фін. ін-т менеджменту і бізнесу. — К., 1998.—139 с.
6. *Повість* врем'яних літ: Літопис (За Іпатським списком) / Пер. з давньоруської, післяслово, комент. В. В. Яременка.— К.: Рад. письменник, 1990. — 558 с.
7. *Честара Д.* Деловой етикет / Д. Честара. — М. : Гранд : Фаир, 2000. — 333 с.
8. *Чмут Т. К.* Етика ділового спілкування: навч. посібник: 3-є вид. перероб. і доп. / Т. К. Чмут., Г. Л. Чайка — К.: Вікар, 2003.-223 с.
9. *Чмут Т. К.* Культура спілкування як шлях до успіху в бізнесі. Успіх починається з контакту в спілкуванні / Т. К. Чмут., Г. Л. Чайка // Банківська справа. — 1996. — № 2. — С. 34–38.

УДК 007:304:07

Щепанський Ю. Я.,

викладач кафедри фізичного виховання та спорту Львівського національного університету ім. Івана Франка

Тамбовцева М. Ю.,

студентка IV курсу факультету журналістики Львівського національного університету ім. Івана Франка

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В УКРАЇНІ

В науковій статті розглянуті проблеми становлення спортивної журналістики в Україні. Проаналізовані характерні особливості цієї галузі, її історія та процеси розвитку. Виявлена та обґрунтована необхідність вивчення цього питання і його важливість для сучасного суспільства. На основі проведеного дослідження автори дійшли висновку, що спортивна преса та спортивна журналістика в цілому від свого народження й до наших днів пройшли цікавий і тернистий шлях у побудові української спортивної культури.

Ключові слова: Спорт, Гемерлінг, часописи, журналістика, Клозьнік-Янушовський, «Красний спорт», «Комсомольская правда», спортсмени, Дренгевич.

Постановка проблеми. Сьогодні в більшості країн світу є своя інфраструктура спортивних ЗМІ, куди входять як друк, так і електронні канали подачі інформації [3, 5]. Цей феномен пов'язаний з постійним збільшенням уваги громадськості до спортивної проблематики, а також до найбільших світових змагань, які вимагають глибокого і, головне, професійного висвітлення.

Як відомо, спортивна журналістика виконує ряд функцій, але, крім інформаційної, аналітичної, виховної, розважальної і стресової, цій спеціалізованій галузі притаманні також світоглядна і пропагандистська [1, 4]. Спортивні журналісти, перебуваючи в центрі подій, розповідають не тільки конкретно про змагання, а й про те, що їх оточує в тій країні, де проходять турніри. На думку авторів, змагання перевіряють також і властиві людині якості, такі як самовідданість, мужність, вірність, цілеспрямованість, дружелюбність, патріотизм. Вплив політичної складової на численну аудиторію, яка є споживачем спортивної інформації, і в XIX столітті, і за радянської влади, і сьогодні, дозволяє назвати її специфічним інструментом пропаганди тієї чи іншої ідеологічної настанови. Тому автори вважають обрану тему надзвичайно цікавою і актуальною для дослідження.

Спортивна журналістика України на сьогодні є не надто вивченою галуззю. Тому багато науковців та журналістів досліджують це питання. Сало І. А., Мураковський А. А., Вацеба О. М., Прохоров Е. П., Воронков П. К., Венжик К. А. та ряд інших дослідників неодноразово зверталися до теми української спортивної журналістики в своїх наукових роботах. Зокрема Сало І. А. в праці «Футбол... зі слюзами» досліджує історію й становлення не лише українського, а й польського футболу (з нагоди їх 110-ї річниці). Або, книга цього ж автора, «Карпати» Львів», де він пише про спортивні подвиги, ліквідацію та відродження футбольної команди «Карпати Львів», вказуючи на невід'ємну роль спортивних ЗМІ в цих процесах [19, 20].

Мета наукової статті — дослідити специфіку спортивної журналістики XIX ст. та простежити лінію її народження і розвитку в Україні. Завданнями праці є зрозуміти, наскільки спорт займав гідне місце в системі культурних цінностей українського суспільства і як повно реалізовувався його соціокультурний потенціал в Україні. Дослідити, чи здатний був спорт стати елементом освіти і виховання, тобто, чи можна було з його допомогою виробити певну модель гармонійного розвитку особистості. Належним вважаємо простежити за тенденціями розвитку спортивної журналістики в Україні. При цьому звернути особливу увагу на особливості спортивного

руху в Галичині, ознайомитися з його відомими кореспондентами, їх діяльністю і внеском в українську журналістику.

Увага до розвитку спорту та фізичного виховання нації є на сьогодні одним з пріоритетних напрямів внутрішньої державної політики в нашій країні. Найважливішу роль у функціонуванні спортивного руху, в забезпеченні комунікації між суб'єктами спортивної діяльності відіграють ЗМІ. Вивчаючи формування сучасної системи спортивного друку, автори вважають за потрібне звернутися до досвіду минулого.

Результати. Спортивна журналістика в Україні зародилася ще в XIX столітті (за її перебування у складі Російської імперії) відразу після появи організаційно оформленого спорту. Спорту, як соціальному інституту, для постійного розвитку завжди був необхідний стійкий взаємообмін досягненнями, практичним досвідом з теорією спортивної культури. Важливою частиною системи, що забезпечувала таку циркуляцію і підтримувала життєдіяльність сфери спорту, вже у XIX столітті стала спортивна журналістика, яка спочатку розвивалася у виданнях загального характеру у вигляді окремих статей або спеціальних відділів. З розширенням числа галузей спорту, зі збільшенням його ролі і значення в житті суспільства знадобилася поява спеціальних періодичних органів.

Не можна сьогодні не погодитися з твердженнями А. Мураковського: «У журналістиці недвозначно заявляє про себе необхідність спеціалізації ... Нині навіть журналісти, які пишуть про фізику, поділяються, подібно до самих учених, на знавців у галузі ядерної енергетики або теорії макросвіту ... Все більше затребуваною стає журналістська компетентність ... » [2]. Адже сьогодні сучасну журналістику можна представити як сукупність спеціалізованих напрямків, усередині яких є ще вужчі спеціалізації. Але, незважаючи на це, журналіст, наприклад, котрий пише про академічне веслування, повинен знати історію свого виду спорту, політику міжнародної федерації веслувального спорту та Міжнародного олімпійського комітету щодо дисциплін академічного веслування, економічні передумови та потенціал, історію виступів і успіхів тієї чи іншої команди на найбільших регатах, культуру і тактику цього виду спорту, а також вміти працювати з офіційними сайтами за своєю тематикою.

Спеціалізований спортивний друк XIX — початку XX був складовим елементом системи друку того часу, формувався і існував в її руслі відповідно до загальних тенденцій, багато в чому зберігав подібні риси розвитку з іншими спеціалізованими і суспільно-політичними виданнями, часто ці риси виявлялися в ньому не менш яскраво, ніж власні оригінальні особливості. Саме в цьому полягає значимість вивчення спортивної преси для розуміння загальної історії української журналістики.

У 1930-х роках спортивна журналістика зайняла постійне місце на сторінках центральної спеціалізованої та загальнополітичної преси підрадянської України. Якщо 1920-ті — це час відбору тем та ідей, а також відносної свободи в спортивній журналістиці на радянських теренах, то 1930-ті — період ідеологізації спеціалізованого напрямку. Особливо яскраво ця тенденція проявилася в СРСР у другій половині 1930 років.

У цей період із спеціалізованих журналів в Радянському Союзі видаються московська «Гімнастика», петрозаводський «Красний страж», київський «Спорт», тифліський «Фізкультурник Закавказзя» і столичні «Теорія і практика фізичної культури» і «Фізкультура і спорт» [10]. В ряду газет спортивної тематики також були й московський і єреванський «Красний спорт», ленінградський «Спартак», київський «Советській спорт», бакинський «Фізкультурник Азербайджану», ташкентський «Фізкультурник Узбекистану» [6]. Автори зупиняться на центральних — «Красном спорті» і «Теорії і практиці фізичної культури».

Найбільш незахищеною в СРСР другої половини 1930-х років слід визнати саме спеціалізовану пресу. Видання Всесоюзної ради фізичної культури «Красний спорт» за п'ять років радикально змінило своє обличчя: від газети, що виходить кожен другий день і стежить за змаганнями всесоюзного та світового масштабу в 1935 році, до бюлетеня, який друкує урядові постанови і звіти зі з'їзду ВКП(б) в 1939.

Так, керівник ВСФК В. Н. Манцев заявляє: «У нас є всі підстави добиватися такого становища, при якому на 50 кращих спортсменів СРСР з окремих видів спорту 50-й не матиме великого розриву в результатах від кращого чемпіона з даного виду спорту. Це практичне завдання літа 1935». Пропаганда рекордсменства, яка велася в «Красном спорті» в середині 1930 років, послужила приводом до репресивних заходів. Протягом п'яти років не раз змінювалися керівники фізкультурного комітету та видання «Красний спорт». У 1939 році фізкультура і спорт в СРСР розглядаються суто як засіб підготовки бійців Червоної армії. Тематичні акценти зміщуються у бік оборонних видів спорту.

Журнал «Теорія і практика фізичної культури» пережив схожу тенденцію. Статті, присвячені популярним індивідуальним і командним видам спорту в 1937–1938 роках, змінюються матеріалами про користь гранатометання, мото-і автопорту, фехтування і атлетичних дисциплін у 1939.

Загальнополітичні видання мали більше свободи в розміщенні матеріалів фізкультурно-спортивної тематики. «Ізвестія» і «Комсомольская правда» продовжують часто публікувати замітки та репортажі з популярних наприкінці дев'ятого століття в спортивній пресі шахових турнірів. Цікаво, що автори дозволяють собі давати позитивну оцінку грі майбутнього емігранта до

Франції Альохіна. Обидва видання обирають помірковану позицію, друкуючи матеріали про рекордсменів не менше, аніж про майбутніх спортсменів-воїнів.

Спортивна тематика рідко з'являється на перших шпальтах радянських видань. Винятки складають звіти з парадів фізкультурників і рідкісні переможні міжнародні старты. Основні матеріали зосереджуються на четвертих шпальтах газет, де співавторами нерідко стають або кумири 1930-х років — такі, як брати Старостіни або Знаменські, або прекрасні нарисовці, як Кассиль. Авторитет видань підкріплений також і проведенням масових змагань під їх патронажем і втіленням ідей, як, наприклад, ініціатива «Комсомольской правди» про введення випробувань на значок ГТО в 1930 році. [13, 14, 15].

У суперечці загальнополітичного видання зі спеціалізованим перевагу завжди отримує перше. Так, в 1935 році «Комсомольская правда» двічі звернула увагу на матеріал в «Красном спорті», в якому неправомірно жорстко критикується грубість українського футболіста. Через три дні після першого відгуку на статтю «Комсомольская правда» публікує постанову керівництва фізкультурного комітету. В ній вказується «недопустимість» друкування матеріалу «Красним спортом», а оцінка «Комсомольской правди» визнається правильною. Проте «місцевий» статус українського спорту в СРСР на цьому не позначився.

Жанрові відмінності двох типів радянських видань полягають у переважанні в загальнополітичній пресі нарисів і звітів, тоді як у спеціалізованій спортивній — репортажів і статей. Жанр інтерв'ю в даний період розвитку спортивної журналістики СРСР популярним не був, а інформаційні замітки виявилися більш потрібними. Радянська спортивна журналістика другої половини 1930 років — це трагедія спеціалізованих видань і професіоналізм загальнополітичних. Для функціонування преси необхідно було дотримуватися балансу у висвітленні тем про «рекорди для країни» і «спорту для армії» впродовж 1930 років. З цим впоралися спортивні відділи загальнополітичних видань, які не зазнали тих ідеологічно-кон'юнктурних змін, що сталися зі спеціалізованої пресою.

Спортивні часописи не тільки пропагували здоровий спосіб життя, фізичну культуру й спорт, а й відображали шляхи становлення й формування організаційної структури фізкультурного й спортивного руху Галичини. Дослідження ідеологічних засад цього руху, їх утілення через тогочасні періодичні видання допоможе зрозуміти й початки розвитку спортивного руху в Україні, вплив загальноєвропейських тенденцій, взаємовплив розвитку тіловиховання.

Вивчення українського спортивного руху в Галичині розпочала Вацеба О. М. Її праця «Спортивно-гімнастичний рух у Західній Україні (кінець

19 — поч. 20 ст.)» [12], стала підручником з історії фізичної культури. Автор також приділила увагу спортивним періодичним виданням, але не це було метою цього дослідження. Зокрема, як твердять вчені, досі поза увагою залишаються ідеологічні засади розвитку фізкультурно-спортивного руху та способи формування організаційної структури галузі (В. М. Платонов, В. В. Кулик, М. С. Герцик, О. М. Вацеба).

У популяризації всіх новітніх спортивних течій неоціненне значення мали часописи, організовані спортивним товариством «Сокіл», зокрема — «Вісти з Запорожа. Часопис руханкових, змагових, мандрівних і пожарних товариств» [13, 14, 15]. Сокільські та січові спортивні часописи віддзеркалювали піднесення українського національного руху в Галичині та набуття ним явно політичного характеру в революційну добу [16, 17, 18]. Ці видання, на відміну від радянських, виховували не тільки фізично здорову націю, а й силу волі галичанина, бажання перемогти, а також національну свідомість та підприємливість земляків. Вони вчили, як провадити тіловиховну роботу, готували ґрунт для здобуття незалежності.

Вже в 1933 році «Спортовий альманах» робить огляд історії українського фізичного виховання, в якому слушно зазначено, що «Світова війна припинила тіловиховну працю. Українські спортовці довоєнних часів замінили зелені мурави спортивних гриц на поле хвали». І тільки після повернення з війни давніх членів фізкультурного руху починається «нова праця». Особливої уваги заслуговував тогочасний журнал «Теорія і практика фізичної культури» [11]. До 1939 року на його сторінках переважна більшість статей висвітлювала питання методики навчання та тренування у різних видах спорту, зокрема легкій атлетиці, боротьбі, боксі, фехтуванні, лижному спорті, футболі. Одночасно журнал друкував наукові статті з питань лікарського контролю, лікувальної фізичної культури, анатомо-фізіологічних та психологічних досліджень у галузі фізичної культури і спорту, галузевої бібліографії. Видання публікувало різноманітні інформаційні матеріали, задовольняючи інформаційні потреби різних категорій читачів — викладачів, тренерів, інструкторів з фізичної культури та спорту, яким бракувало кваліфікованої, наукової інформації. Але у роботі журналу експерти відзначали деякі недоліки, зокрема відсутність статей про розвиток важливих на той час автомобільного та кінного спорту, недостатність уваги таким важливим в СРСР видам фізичної культури, як гімнастика, плавання, спортивні ігри. Не знайшли відображення на сторінках журналу питання оборонного значення окремих видів фізичної культури та спорту, організації, методики та історії фізичної культури. Якість статей, що публікувались в журналі, вимагала відповідного рівня — рівня науково-методичного журналу: статті, які описували експериментальні дослідження, не мали практичних висновків, їхня мова,

переобтяжена іноземними термінами, не відповідала науковому стилю, бібліографічні матеріали були неповними і неналежно оформленими; інформаційні матеріали написані поспіхом, не базувались на тривалому практичному досвіді чи систематичній поглибленій науково-дослідній роботі.

І вже наприкінці 1939 року в СРСР вийшли друком 195 книг і брошур (з них 32 національними мовами народів СРСР); видавалися всього три спортивні газети: «Красний спорт», «Фізкультурник Азербайджана», шахово-шашкова газета «64» та шість журналів: «Теорія і практика фізичної культури», «Фізкультура і спорт», «Гімнастика», «На суші і на морі», «Шахмати в СРСР» і «Спорт» (що важливо: українською мовою).

Тож, як бачимо, спорт, преса, спортивна журналістика як радянська, так і галицька від свого народження аж до наших днів пройшли цікаву дорогу у побудові нашої спортивної культури. За той час преса СРСР і Галичина виконувала різноманітні завдання та функції. По-різному сприймало й українське суспільство плоди праці тих людей, що посвятили себе популяризації спорту, духу лицарства в ньому, створенню спеціалізованих видань, які доносили б широкій публіці всі принади здорового способу життя.

Львів і Галичина, хоча й були на східних окраїнах Австро-Угорської імперії, все ж належали до європейської спільноти, де, як вже згадувалося, наприкінці XIX ст. виникали перші спортивні клуби та команди з різних видів спорту, молодь пізнавала радість організованого спортивного змагання, що народжувало в їхніх серцях нові незвідані до того часу почуття.

Серед піонерів спортивної журналістики в Галичині, які залишили по собі добру пам'ять в історії українського спорту, був Казімеж Гемерлінг, син гімназійного вчителя з Перемишля, який народився в цьому містечку (70 км від Львова) 4 березня 1859 року. Він став постаттю, яка обросла легендами, бо був надто активним в житті й у спорті всі 80 років свого життя. Він сконцентрував те, що було найціннішим для журналіста — суспільна діяльність в спорті і його популяризація. Це була модель тогочасного спортивного журналіста: він був активним учасником і організатором спортивних заходів, які потім знаходили продовження в його репортажах та публікаціях. Зокрема, він активно доклався до організації велотреку, збудованого на території Крайової виставки 1894 року, де 14 липня відбувся перший показовий футбольний матч між «соколятами» Львова і Кракова, який започаткував історію вітчизняного футболу. Тоді ж він почав мріяти про створення фахового журналу — органу, який міг би популяризувати велосипедний спорт. 1894 року він зредагував «Підручник для велосипедистів», а наступного року випустив календар для любителів велоспорту з картою доріг Галичини, в якому відважно заявив, що незабаром для них почне виходити спеціальне видання «Коло».

Його колегою у справі пропаганди спорту був Зигмунт Клюсьнік-Янушовський (1855-1915), який майже 15 років провадив спортивну рубрику у «Слові Польському», де знаходив місце для інформації не тільки місцевої, але й широко інформував про зарубіжні новини, а особливо про футбол з різних європейських країн. Сьогоднішньому читачеві, який звик щоденно отримувати звідусіль повний сервіс інформації, важко зрозуміти, що тодішні галицькі редакції не дуже й бажали створювати на своїх сторінках спортивні відділи, вважаючи це за втрату газетної площі і малоефективну працю з уваги на низьке зацікавлення таким видом людської діяльності. Тому просили спортивних редакторів додавати до своїх повідомлень якісь сенсаційні дрібнички або звертати увагу не на спортивний зміст подій, а більше на забаву.

Цей дует відомих вже у Львові спортивних журналістів доповнював Тадеуш Дренґевич (1890–1968), який представляв «Газету Вечірню». Він народився по сусідству, в Івано-Франківську, але після закінчення гімназії приїхав вчитися на філософський факультет Львівського університету, після чого працював учителем з історії та географії у львівських гімназіях. 1912 року закінчив річний курс у центральному Королівському гімнастичному інституті у Стокгольмі, звідки передавав олімпійські репортажі. Згодом (1924–1939) став президентом Львівської окружної федерації футболу. Після війни виїхав до Кракова, де продовжував свою активну діяльність на керівних спортивних посадах, став суддею міжнародної категорії з легкої атлетики.

От, приміром, зразок стилістики репортажів, які передавав до Львова редактор Клюсьнік: «Настав чудовий день 6 липня 1912 року, коли шведи приготувалися привітати на своєму величезному чудовому стадіоні прибулих з усього культурно-освіченого світу спортсменів. Швеція ще раз довела нам, що є країною спорту, який розвиває патріотизм. Величезну спортивну споруду заповнили десятки тисяч схвилюваних глядачів, чимало з яких одягнені у національні костюми... І ось настає історичний момент для шведського спорту: на стадіон входять делегації понад тридцяти країн на чолі з прапороносцями, проходять маршем доріжками стадіону і шикуються перед центральною трибуною. Англійський пастор Лаффан проголошує молитву, після чого лунає гімн, який з оркестром співає увесь стадіон. Нарешті в центральній ложі встає Король Швеції і висловлює радість та гордість, що має честь оточити своєю опікою таку велику справу, якою є Ігри П'ятої Олімпіади, і оголошує Олімпійські ігри в Стокгольмі відкритими»...

Такими були постаті перших спортивних журналістів зі Львова (і це лише декілька представників!), які, хоча й зазнавали видавничих поразок, але знов і знов поверталися до улюбленої справи, відданими якій були до своїх останніх днів.

Висновки. В ході опрацювання цієї теми автори дійшли висновку, що саме у 20–30-х роках минулого століття з розвитком галузі фізичної культури і спорту радянської України і Галичини формується спортивна періодика — спеціалізовані газети та науково-теоретичні журнали, які сприяли висвітленню проблем фізичного виховання, пропагували спортивні досягнення і здоровий спосіб життя. В цей період як в СРСР, так і в Галичині були створені й спеціалізовані видання. Наступне десятиріччя стало періодом подальшого удосконалення цих видань. Попри велику заідеологізованість спортивної періодики і літератури в СРСР, маємо констатувати: вони заклали фундамент галузевого книговидавництва, газет і журналів саме спортивної тематики.

Література:

1. *Воронков П. К.* Спортивная журналистика как тип / П. К. Воронков. — 1-ше вид. — М. : Знания, 2000.
2. *Мураковский А. А.* Спортивные журналисты: кто они? / А. А. Мураковский. — Абажур. 9–12, 2006.
3. *Прохоров Е. П.* Искусство публицистики / Е. П. Прохоров. — М. : Советский писатель, 1984.
4. *Прохоров Е. П.* Публицистика и общество / Е. П. Прохоров. — М. : Изд-во МГУ, 1969.
5. *Прохоров Е. П.* Современная советская публицистика / Е. П. Прохоров. — М. : Изд-во Московского ун-та, 1965. — С.12.
6. *Газети СРСР. 1917-1960.* М. : Изд-во Книга, 1970. Т.1.
7. *Періодична преса СРСР. 1917-1949 :* Журнали, праці і бюлетені з охорони здоров'я, медицині, фізичної культури і спорту. М. : Изд-во Всесоюзної книжкової палати, 1956. Т.7
8. *Теорія і практика фізичної культури, 1937-1939.*
9. *Вацеба О. М.* Спортивно-гімнастичний рух у Західній Україні (кінець 19 ст. — кінець 30 років 20 ст.) / О. М. Вацеба. — Київ, 1994.
10. *Вісти з Запорожа :* Часопис руханкових, змагових, мандрівних і пожежарних товариств. — 1913. — Ч. 77-78.
11. *Вісти з Запорожа :* Часопис руханкових, змагових, мандрівних і пожежарних товариств. — 30.09. — 1912.
12. *Вісти з Лугу //* Письмо присвячене луговим і січовим справам, просвіті і науці — Ч. 1. 25 липня 1926 р.
13. *Січові Вісти //* Письмо присвячене січовим справам, просвіті і науці. Безплатний додаток до «Громадського голосу» у Львові. — 1912. — Ч.1.
14. *Січові Вісти //* — 1912. — Ч. 4, за цвітень.
15. *Січові Вісти //* — Ч.2-3. — 1913.
16. *Сало І. А.* Футбол... зі слосьами / І.А. Сало— Львів : Каменярь, 2007. — 542 с.
17. *Сало І. А* «Карпати» Львів / І.А. Сало — Львів : Каменярь, 1990. — 166 с.

Annotation. The scientific article the problem of the formation of sports journalism in Ukraine. Characteristic features of this industry, its history and development processes. Identified and justified the need to study the issue and its importance to modern society. Based on the research the authors conclude that the sports media and sports journalism in general, from his birth to the present days were fun and bumpy ride in building of sport Ukrainian culture.

Keywords: Sport, Hemerlinh, magazines, journalism, Klosnik-Yanushovsky, «Krasny sport», «Komsomolskaya Pravda», athletes, Drenhyevych.

Аннотация. В научной статье рассмотрены проблемы становления спортивной журналистики в Украине. Проанализированы характерные особенности этой отрасли, ее история и процессы развития. Обнаружена и обоснована необходимость изучения этого вопроса и его важность для современного общества. На основе проведенного исследования авторы пришли к выводу, что спортивная пресса и спортивная журналистика в целом от рождения и до наших дней прошли интересный и тернистый путь в построении украинской спортивной культуры.

Ключевые слова: Спорт, Гемерлинг, журналы, журналистика, Клосьник-Янушовський, «Красный спорт», «Комсомольская правда», спортсмены, Дренгевич.

УДК 665(035)

Янішевський О. О.,

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри видавничої справи та редагування
Видавничо-поліграфічного інституту Національного технічного університету
України «КПІ»*

ДО ПИТАННЯ ОБРАХУНКУ ФОРМАТІВ ПОЛІГРАФІЧНОГО СТАНДАРТУ ISO 216

У статті йдеться про новий спосіб обрахунку форматів серій А, В, С стандарту ISO 216. Викладений алгоритм визначення параметрів аркушів паперу є новим і пропонується вперше. Показано, що розрахункові формули, наведені у стандарті, не є зручними у використанні. Доводиться, що виведені формули значно полегшують підрахунки лінійних розмірів паперових аркушів при здійсненні додрукарської підготовки видань.

Ключові слова: стандарт ISO 216, формат, папір, аркуш, формула, обрахунок, серії форматів, додрукарська підготовка.